თვით რეფლექსია

ანა ჯიოშვილი

რა საკითხს ეხებოდა პრაქტიკული/პროექტული დავალება? რატომ არის ეს პრობლემა აქტუალური?

პრაქტიკული/პროექტული დავალება ეხებოდა კონცეფციას „ჰომო ეკონომიკუსი“, ანუ ადამიანს, რომელიც გადაწყვეტილებებს იღებს რაციონალურად, საკუთარი სარგებლის მაქსიმიზაციის მიზნით. ეს საკითხი აქტუალურია, რადგან თანამედროვე საზოგადოებაში ბევრი სოციალური, ეკონომიკური და პოლიტიკური გადაწყვეტილება ეფუძნება იმ დაშვებას, რომ ადამიანები ყოველთვის რაციონალურად და პირადი ინტერესებიდან გამომდინარე მოქმედებენ, რაც რეალობაში ხშირად ასე არ არის.

თქვენთვის ცნობილი რომელი სხვა მონათესავე საკითხები უკავშირდებოდა ძირითად საკითხს?

ძირითად საკითხს უკავშირდებოდა ისეთი თემები, როგორიცაა: რაციონალური არჩევანის თეორია, ქცევითი ეკონომიკა, სოციალური პასუხისმგებლობა, ალტრუიზმი, მომხმარებლის ქცევა, ბაზრის მექანიზმები და სოციალური უთანასწორობა.

რა საკითხთან დაკავშირებით გამოიკვეთა განსხვავებული მოსაზრებები პრაქტიკულ / პროექტულ დავალებაზე მუშაობის პროცესში?

განსხვავებული მოსაზრებები გამოიკვეთა იმასთან დაკავშირებით, რეალურად მოქმედებს თუ არა ადამიანი ყოველთვის როგორც „ჰომო ეკონომიკუსი“ და რამდენად შეიძლება ამ მოდელით ადამიანის ქცევის სრულად ახსნა.

რა პოზიციას იცავდით თქვენ? რა არგუმენტები გქონდათ საკუთარი პოზიციის დასაცავად?

მე ვიცავდი პოზიციას, რომ ჰომო ეკონომიკუსის მოდელი სასარგებლოა თეორიულად, მაგრამ რეალურ ცხოვრებაში ადამიანის ქცევას სრულად ვერ აღწერს. არგუმენტებად ვასახელებდი ემოციების, სოციალური ნორმების, მორალური ღირებულებებისა და გარემო პირობების გავლენას ადამიანის გადაწყვეტილებებზე.

რა პოზიციას იცავდა მოწინააღმდეგე? რა არგუმენტები ჰქონდა მას?

მოწინააღმდეგე იცავდა პოზიციას, რომ ჰომო ეკონომიკუსის მოდელი ეფექტურად ხსნის ეკონომიკურ პროცესებს და ადამიანების უმეტესობა მაინც ცდილობს საკუთარი სარგებლის მაქსიმიზაციას. მისი არგუმენტი იყო ის, რომ ბაზარზე მიღებული ბევრი გადაწყვეტილება სწორედ ამ ლოგიკას ემყარება.

შეცვალა თუ არა დისკუსიამ თქვენი დამოკიდებულება საკითხისადმი?

დისკუსიამ ნაწილობრივ შემიცვალა დამოკიდებულება, რადგან უკეთ დავინახე, რომ ჰომო ეკონომიკუსის მოდელი გარკვეულ სიტუაციებში მართლაც მუშაობს, თუმცა მაინც ვრჩები აზრზე, რომ ის შეზღუდულია.

რომელი სოციალური მოვლენების/პროცესების შესახებ მიიღე ინფორმაცია პრაქტიკულ / პროექტულ დავალებაზე მუშაობის პროცესში? კიდევ რის გაგებას ისურვებდით იმავე საკითხთან დაკავშირებით?

დავალებაზე მუშაობისას მივიღე ინფორმაცია ეკონომიკური გადაწყვეტილებების გავლენაზე საზოგადოებრივ პროცესებზე, როგორიცაა მოხმარება, კონკურენცია და სოციალური უთანასწორობა. მსურს მეტი გავიგო ქცევითი ეკონომიკის შესახებ და იმაზე, როგორ მოქმედებს სახელმწიფო პოლიტიკა ადამიანის ქცევაზე.

რა გაიგეთ საზოგადოებრივ მოვლენებსა და პროცესებზე, რომლებსაც ჩვენს ცხოვრებაზე ზეგავლენის მოხდენა შეუძლია?

გავიგე, რომ ეკონომიკური მოდელები და საზოგადოებრივი სტერეოტიპები მნიშვნელოვნად განსაზღვრავს პოლიტიკურ გადაწყვეტილებებს, სოციალურ პოლიტიკას და მოქალაქეების ყოველდღიურ ცხოვრებას.

რა გაიგეთ ძალაუფლების ბერკეტებზე, რომელთა საფუძველზეც საზოგადოებრივ/სოციალურ პროცესებსა და გარემოზე ზემოქმედების მოხდენა შეიძლება?

გავიგე, რომ ძალაუფლების ბერკეტებია ეკონომიკური რესურსები, ინფორმაცია, კანონმდებლობა და განათლება, რომელთა საშუალებითაც შესაძლებელია ადამიანების ქცევისა და სოციალური პროცესების მიმართულების შეცვლა.

რა გაიგეთ დავალებაზე მუშაობის პროცესში ფაქტორებზე, რომლებიც ადამიანისა და საზოგადოების განვითარებაზე ახდენს გავლენას?

გავიგე, რომ ადამიანისა და საზოგადოების განვითარებაზე გავლენას ახდენს არა მხოლოდ ეკონომიკური ინტერესები, არამედ კულტურა, ღირებულებები, განათლება, სოციალური გარემო და ემოციები. მომავალში ვისურვებდი უფრო სიღრმისეულად შევისწავლო, როგორ შეიძლება ამ ფაქტორების გათვალისწინება უფრო სამართლიანი საზოგადოების შესაქმნელად.